

Sotsiaalministeeriumi seisukohad eesmärkide täitmise ning riigi osaluse valitsemise ja asutajaõiguste teostamise kohta 2024. aastal

Sisukord

Sissejuhatus.....	2
1. Seisukohad riigi osalemise eesmärkide täitmise ja riigi osaluse valitsemise kohta	2
1.1. AS Hoolekandeteenused	2
2. Seisukohad sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta	5
2.1. SA Eesti Puuetega Inimeste Fond.....	5
2.2. SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla	6
2.3. SA Tartu Ülikooli Kliinikum	7
2.4. SA Viljandi Haigla	9
2.5. SA Jõgeva Haigla	10
2.6. SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus	11

Sissejuhatus

Riigivaraseaduse § 98 lõigete 2 ja 3 kohaselt esitab Sotsiaalministeerium seisukohad riigi osalemise eesmärkide täitmise ja osaluse valitsemise kohta ministeeriumi valitsetavas riigi äriühingus ning eesmärkide saavutamise ja asutajaõiguste teostamise kohta riigi asutatud sihtasutustes 2024. aastal.

Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas on üks riigi äriühing – AS Hoolekandeteenused (100% riigi omandis). Lisaks teostab ministeerium asutajaõigusi kuues riigi sihtasutuses:

- SA Eesti Puuetega Inimeste Fond;
- SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla;
- SA Tartu Ülikooli Kliinikum;
- SA Viljandi Haigla;
- SA Jõgeva Haigla;
- SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus.

Liikmeõigusi teostab Sotsiaalministeerium ühes mittetulundusühingus – Euroopa sotsiaaluuringu infrastruktuur ESS ERIC.

Allpool antakse ülevaade nimetatud äriühingu ja sihtasutuste 2024. aasta eesmärkide täitmisest, olulisematest tulemustest ja riigi osaluse valitsemise hinnangust.

1. Seisukohad riigi osalemise eesmärkide täitmise ja riigi osaluse valitsemise kohta

1.1. AS Hoolekandeteenused

AS Hoolekandeteenused (edaspidi ka HKT) on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas tegutsev äriühing, mille põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu osutada hoolekande- ja muid teenuseid, sealhulgas sõlmida allhankeid hoolekandetegevusega seotud teenuste osutamiseks.

Eelkõige osutab HKT järgmisi teenuseid:

1. **erihoolekandeteenused psüühikahäirega täiskasvanutele ja lastele;**
2. **kinnise lasteasutuse teenus.** 2024. aastal volitas Vabariigi Valitsus HKT-d osutama alates 01.07.2025 kinnise lasteasutuse teenust, mis võetakse üle Maarjamaa Hariduskolleegeiumilt. Eesmärk on kujundada aktsiaseltsist kompetentsikeskus, kelle abiga ühtlustada teenuse kvaliteeti ja kättesaadavust;
3. **rahvusvahelise kaitse taotlejate varjupaiga teenus.** Alates 2013. aastast osutab HKT halduslepingu alusel varjupaigateenust. Kuna rahvusvahelise kaitse taotlejate varjupaiga teenuse vajadus suureneb ja Sotsiaalministeeriumi haldusalal lasub kohustus tagada teenus massilisest sisserändest tingitud hädaolukorras, on vajalik teenuse operatiivne korraldamine riigile kuuluva ettevõtte kaudu.

HKT on äriühing, millel on avalikku huvi kandvad eesmärgid. Nende täitmisel peab aktsiaselts esmajärjekorras lähtuma heaolu arengukavas 2023–2030 ja selle programmides ette nähtud arengusuundadest ning teenuste osutamisel sotsiaalhoolekande seadusest ja rahvatervise seadusest ja nende rakendusaktidest.

Aktsiate arv, tk	Nimiväärtus, eurot aktsia kohta	Osalus, %	Osaluse omanik
133 092	65	100%	Sotsiaalministeerium

Tabel 1. AS Hoolekandeteenused aktsiakapital 31.12.2024 seisuga (eurodes).

Aruande perioodil ei toimunud ega nurjunud osaluste võõrandamisi, samuti puudusid aruande esitamise hetkel kestvad võõrandamisprotsessid.

1.1.1. Hinnang omaniku ootuste täitmisele ja majandustulemustele

Võttes aluseks asutaja otsusega heaks kiidetud ja aruandeaastal kehtinud omaniku ootuste dokumenti¹, saab öelda, et AS Hoolekandeteenused on 2024. aastal täitnud talle pandud ülesanded ning tegutsenud kooskõlas kehtiva strateegiaga. Üldkoosolek kiitis 25.04.2025 heaks 2024. aasta majandusaruande ning nõukogu andis 09.04.2025 toimunud koosolekul positiivse hinnangu ettevõtte 2024. aasta tegevustulemustele, leides et tulemused vastavad omaniku ootustele. Omaniku ootused ettevõttele rõhutavad efektiivset majandustegevust erihoolekandeteenuste jätkusuutlikkuse tagamisel, isikukesksete ja kogukonnapõhiste teenuste arendamist ning teenuse kvaliteedi esikohale seadmist – riik tellib ettevõttelt teenuseid, mistõttu on esmaseks ootuseks teenuste kõrge kvaliteet ning alles seejärel minimaalne omakapitali tootlus.

HKT missioon on tagada erivajadustega inimestele tegusam elu kogukonnas. See tähendab, et erivajadusega inimesed on ühiskonna täisväärtuslikud liikmed, kellel on teistega võrdsed võimalused aktiivseks ja mitmekülgseks eluks.

Ettevõttes on kogemustega, mitmekesiste teadmistega ja muutuste juhtimise oskustega töötajad, kompetentne teenuste arendusi vedav tiim ja tõhusalt korraldatud kinnisvara haldamine, toitlustuskorraldus ning juhtimisteenused.

Alljärgnevas tabelis on toodud HKT osutatavate teenuste mahud 2023. ja 2024. aasta lõpu seisuga:

Teenuse nimetus	Kohtade arv 31.12.2024	Kohtade arv 31.12.2023
Ööpäevaringne erihooldusteenus	1056	1046
Ööpäevaringne erihooldusteenus autismispektriga inimestele	12	12
Ööpäevaringne erihooldusteenus liitpuudega inimestele	214	214
Ööpäevaringne erihooldus kohtumääruse alusel	64	72
Kogukonnas elamine	380	380
Igapäevaelu toetamine päeva- ja nädalahoiuna	16	16
Igapäevaelu toetamine	6	6
Pagulaste majutusteenus	100	100
Kokku	1848	1846

Tabel 2. 2024. ja 2023. a osutatavad teenused.

Lisaks eelnimetatud erihoolekandeteenustele pakkus ettevõtte asutatud SA Hea Hoog tööhõiveteenuseid kuni 600-le erivajadusega inimesele. Sõmeral, Saaremaa vallas elab üürilisena 60 Ukraina sõjapõgenikku tähtajatu üürilepingu alusel.

HKT teenindas 2024. aastal kokku 1848 klienti 69-s teenuseüksuses ja 13-s SA Hea Hoog töökeskuses üle Eesti. Täistööajale taandatud töötajate arv ettevõttes oli 2024. aastal 840, millest 84% ehk 709 olid klienditöötajad.

HKT majandas vaatamata väliskeskkonnast tulenenud keerukusele 2024. aastal hästi. Müügitulu oli 32,6 miljonit eurot, tegevuskulud 31,9 miljonit eurot ja tegevuskasum enne sihtfinantseerimise mõju oli 0,7 miljonit eurot. Sihtfinantseerimisega loodud teenusekohtadega seotud amortisatsioonikulu oli 2,1 miljonit eurot. Kokkuvõttes kujunes konsolideerimisgrupi aruandeaasta puhaskahjumiks -1,5 miljonit eurot.

¹ [Omaniku ootused AS-le Hoolekandeteenused](#)

Aasta teises pooles tegeles ettevõtte Maarjamaa Hariduskolleeegiumilt kinnise lasteasutuse teenuse ülevõtmisega seotud teemadega. 2023. aastal otsustas Vabariigi Valitsus viia kinnise lasteasutuse teenuse haridusvaldkonnast sotsiaalvaldkonda ja määras AS-i Hoolekandeteenused teenuse osutajaks alates 01.07.2025.

1.1.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

Sotsiaalministeerium leiab, et riigi 100%-line osalus AS-is Hoolekandeteenused on jätkuvalt põhjendatud ja vajalik ka edaspidi. Ettevõtte põhikirjaline eesmärk on erinevate hoolekande-, tervishoiu ja muude teenuste osutamine sealhulgas vajalike allhangete tegemine, mis on seotud hoolekandelise tegevusega (RVS § 10 lg 1 p 2) ja on olemuslikult riiklik ülesanne, mille täitmisel on riigil oluline roll.

Psüühilise erivajadusega inimestele suunatud erihoolekandeteenused on riiklikult tagatud teenused ning riik on teinud nende teenuste taristu arendamisse märkimisväärsed investeeringuid. Riigile kuuluv ettevõtte võimaldab tagada baastasemel teenuste kättesaadavuse üle riigi ning saada asjakohast ülevaadet teenuste kulude ja tulude ning majandusliku jätkusuutlikkuse kohta.

HKT tegevus on otseselt seotud Sotsiaalministeeriumi heaolu arengukava 2023-2030 eesmärkidega ning reguleeritud sotsiaalhoolekande seadusega. Ettevõttel on pikaajaline visioon ja strateegia (sh kinnitati 2023. a novembris nõukogus HKT strateegia aastateks 2024–2029).

Arvestades eeltoodut – strateegilist olulisust, avalikku huvi ja riigi tehtud investeeringuid, on seisukoht, et riik peab säilitama osaluse AS-is Hoolekandeteenused. Eraõiguslikul turul puudub täna alternatiiv, mis suudaks sama ulatuslikult ja kvaliteetselt neid teenuseid pakkuda. Seega jätkab riik HKT kaudu erihoolekandeteenuste korraldamist ja arendamist ka järgnevatel perioodidel.

Omanik on sõnastanud HKT-le ootused tegeleda efektiivse majandustegevusega, et tagada erihoolekande teenuste areng ja jätkusuutlikkus, täita strateegilised eesmärgid ja olla eeskujuks juhtimistavade, sotsiaalse vastutuse ja ärikultuuri osas. Ettevõttelt eeldatakse erihoolekandeteenuste pakkumist kokkulepitud mahus ja kvaliteedis, isikukesksete ja kogukonnapõhiste erihoolekandeteenuste mudelite väljatöötamist ja rakendamist, kogemuste jagamist ja ühiskonnas teadlikkuse suurendamist. Oluline on ka finantseesmärkide täitmine: igapäevane majandamine peab toimuma viisil, et teenuste osutamisest saadav tulu kataks tegevusega seotud kulud. Kuna riik omanikuna finantseerib HKT-lt tellitavaid teenuseid, on omaniku esmane ootus teenuste osutamise kvaliteet ja alles seejärel minimaalse omakapitali hinna (8,8%) järgimine. Optimaalse omakapitali proportsiooni 90-95% koguvaredest eesmärk on täidetud. Omanikutulu ei oodata, kuna ettevõttel ei kaasne teenuseosutamisega vaba rahavoogu.

1.1.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle äriseadustiku mõttes läbi ei viidud.

2. Seisukohad sihtasutusele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2.1. SA Eesti Puuetega Inimeste Fond

Eesti Puuetega Inimeste Fond (edaspidi ka EPIFond) asutajaks oli Vabariigi Valitsus. EPIFondi põhikiri ja nõukogu koosseis kinnitati 07.04.1994 valitsuse määrusega nr 129 ja registreeriti Tallinna Linnavalitsuses 04.05.1994. Vastavalt põhikirja 4. punktile oli EPIFond riigi eelarveväline fond, mille rahastamise allikaks olid eraldised hasartmängumaksust. Valitsuse 04.02.1997 korraldusega nr 117-k kujundati EPIFond ümber sihtasutuseks nimega Sihtasutus Eesti Puuetega Inimeste Fond. Asutaja õiguste teostajaks määrati Sotsiaalministeerium.

EPIFond on riigi tööriist valdkonna õiglasel ja võrgustikku kaasaval rahastamisel. EPIFondi nõukogu kujundab valdkonna rahastuspõhimõtteid ning strateegilisi suundi.

Sotsiaalkaitseministri 26.01.2025 otsusega nr 12 on otsustatud lõpetada EPIFondi tegevus alates 26.08.2025.

2.1.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

EPIFondi põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati. Tegevused on toimunud plaanipäraselt, taotlusvoorud viidi läbi vastavalt kavandatule. 2024. aastal EPIFondist suurimat finantstoetust saanud Eesti Puuetega Inimeste Koda on valdkonna eestkõnelejana panustanud kodanikuühiskonna arengusse.

EPIFondi põhieesmärgiks on rahaliste vahendite kogumise ja jaotamise kaudu toetada puuetega inimeste integreerumist ühiskonda, nende sotsiaalse aktiivsuse suurendamist ning nende võrdsete võimaluste loomist hariduse, töö, eluaseme ja muu vajaliku omandamisel.

2024. aastal vahendas EPIFond tegevustoetust puuetega inimeste võrgustiku organisatsioonidele ning psüühikahäiretega inimeste organisatsioonidele kogusummas 1 320 000 eurot. Samuti viinud edukalt läbi:

- koostööprojektide taotlusvooru summas 52 760 eurot,
- psüühikahäiretega inimeste esindusorganisatsioonide rahastusvooru summas 30 000 eurot;
- väikeprojektide ja IT võimekuse tõstmise vooru summas 43 380 eurot.

EPIFondi väljatöötatud ja pikaajaliselt rakendatud rahastamistingimused on taganud läbipaistva rahastamise süsteemi. Taotluste hindamisel võetakse arvesse viite komponenti:

1. liikmesorganisatsioonide arvu;
2. füüsiliste liikmete arvu, keda esindakse;
3. omatulu teenimise võimekust;
4. informatsiooni jagamise võimekust (eelkõige kodulehel kaudu);
5. baasnivood.

Läbipaistvuse ja andmete analüüsi parandamiseks on EPIFond loonud avaliku statistikamooduli, mis on lihtsustanud organisatsioonidel taotluste esitamist ja aruandlust ning taganud hea ülevaate rahastatavate organisatsioonide kaupa. Moodul on kättesaadav aadressil: <https://taotlused.epifond.ee/seaded/graafikud>.

2.1.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

EPIFondi põhikirjaline eesmärk on toetada ja soodustada puuetega inimeste integreerimist ühiskonda ning suurendada nende sotsiaalse aktiivsuse ning võrdsete võimaluste

kättesaadavust (RVS § 10 lg 1 p 2). EPIFondi nõukogus on esindatud nii riigi kui kolmanda sektori esindajad, mis on taganud valdkonna õiglase ja võrgustikku kaasava rahastamise.

Sotsiaalministeerium on sõlminud mitmes valdkonnas oma põhipartneritega mitmeaastased strateegilise koostöölepingud. 2025. aastal on astutud vajalikud sammud, et 2026. aastal sõlmitav strateegilise partnerluse leping hõlmaks ka seni sihtasutuse kaudu korraldatud valdkonna toetamisega seotud tegevusi. Eelnevast tulenevalt ei ole fondi eraldiseisev eksisteerimine enam põhjendatud.

Sotsiaalkaitseminister on otsustanud sihtasutus likvideerida (26.01.2025 otsus nr 12). EPIFondi tegevus jätkub kuni 26.08.2025, misjärel minnakse riigieelarvelise toetuse asemel üle strateegilise partnerluse mudelile.

2.1.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.

2.2. SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla (edaspidi ka PERH) on piirkondlik haigla, mille põhikirjaliseks eesmärgiks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu osutada kõrgekvaliteedilist eriarstiabi ja kiirabi, olla tervishoiutöötajate kvalifikatsiooni koolituse õppebaasiks nii enne kui ka pärast kvalifikatsiooni omandamist ning tegeleda tervishoiualase õppe- ja teadustööga.

PERH osutab kõrgeima keerukusastmega arstiabi kõikidele ravikindlustatud isikutele peamiselt Tallinnast ja Harjumaalt ning Kesk-, Lääne- ja Põhja-Eestist. Ravijuhtude keskmine kaal ehk CMI SA-s Põhja-Eesti Regionaalhaigla oli 2024. aastal 1,73 (Eesti haiglate keskmine 1,34). Vältimatut arstiabi osutatakse kõikidele abivajajatele. Regionaalhaigla koosseisu kuulub seitse kliinikut koos 33 erialakeskusega.

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla moodustab koos tütarhaiglatega – SA Läänemaa Haigla, SA Raplamaa Haigla ja SA Hiiumaa Haigla – konsolideerimisgrupi (koos Regionaalhaigla grupp).

Osaluste omandamisi ja võõrandamisi 2024. aastal ei toimunud. Samuti ei antud PERHile üle varasid riigi poolt. Regionaalhaigla grupp sai 2024. aastal toetusi ja sihtfinantseeringuid kokku 8,9 miljonit eurot (2023. a 58,8 miljonit eurot).

2.2.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2024. aastal koostas Sotsiaalministeerium haiglale omaniku ootuste dokumendi. Juriidilise aluse puudumisel on üldiste ootuste tutvustamine nõukogule Sotsiaalministeerimi nõukogu esindaja ülesanne.

PERH põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati. Regionaalhaigla grupp ei taotle kasumit ega jaga tegevustulemit. Põhitegevuse rahavoog suunatakse tegevuskulude katmiseks ning investeeringuteks. Jälgitakse majanduslikke põhinäitajaid ja finantssuhtarve, et hinnata grupi jätkusuutlikkust, lühiajalist maksevõimet ning pikaajalist võimekust teha vajalikke investeeringuid.

2024. aasta majandustulemust mõjutas peamiselt välisvahendite (sihtfinantseeringud) langus, mis on seotud investeeringute mahu langusega. Tulemit mõjutab ka osutatud ravi kogumaht ning üldine kulude kasv seoses hinnatõusuga.

2023. aastal tegi PERH suuri investeeringuid taristusse, kasutades selleks välisvahendeid. 2024. aastal selliseid vahendeid ei olnud, seega olid investeeringud oluliselt tagasihoidlikumad.

Näitaja	2024. a	sh PERH	2023. a	sh PERH
Lühiajaliste kohustuste kordaja (käibevara/lühiajaliste kohustustega)	1,6	1,5	1,5	1,5
Maksevalmiduse kordaja (raha/lühiajalised kohustised)	1	0,9	0,3	0,3
Netovara suhtarv (netovara/vara)	64,3%	61,6%	63,9%	61,5%
Netovõlakkoormus ((võlakohustused-likviidsed varad)/tegevustulud))	-1,0%	1,1%	11,2%	13,3%
ROA ((aruandeaasta tulem/vara)*100)	1,0%	0,7%	13,5%	10,9%

Tabel 3: Regionaalhaigla grupi majanduslikud näitajad.

Regionaalhaigla grupi kohustused on langenud tasemele, kus likviidsed varad ületavad kohustusi. Selle tulemusel on oluliselt paranenud netovõlakkoormuse suhtarv, mis grupi tasemel on miinuses. Oluliselt on vähenenud ka tulem võrreldes 2023. aastaga, mis mõjutab varade tootlikkust (ROA).

2024. aastal pöörduti PERHi ambulatoorsele vastuvõtule arsti või õe juurde 434 769 korral. Statsionaarselt raviti 38 205 patsienti ning erakorralisse vastuvõttu pöörduti 97 687 korral.

2024. aasta ravirahastuse lepingu olid väiksemas mahu, kui oleks olnud võimekus raviteenuseid osutada. Tervisekassa lisas IV kvartalis onkoloogia ja hematoloogia valdkondadesse täiendava lepingu summas 4,6 miljonit eurot. Aasta lõpuks osutati teenuseid üle lepingu mahu, mille tõttu rakendas Tervisekassa koefitsienti, mis vähendas kompensatsiooni ja tõi haiglale ca 5 miljoni euro ulatuses saamata jäänud tulu.

2.2.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

PERHi põhikirjaline eesmärk ning vajadus eriarstiabi järele on püsiv, sellest tulenevalt on vajalik PERHi tegevuse jätkamine järgnevatel perioodidel.

Raviteenuste hinnastamine ei ole viimastel aastalt vastanud tegelikule kuludele. Kiire hinnatõus on teravdanud probleemi: katteta kulude osakaalu kasv viib olukorrani, kus kärped investeeringutes on vajalikud, et säilitada likviidsus, mis omakorda võib pikemas vaates tuua kaasa raviteenuste osutamise võimalikkuse vähenemise.

2.2.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.

2.3. SA Tartu Ülikooli Kliinikum

SA Tartu Ülikooli Kliinikum (edaspidi Kliinikum) on piirkondlik haigla, mis põhikirja järgselt on baas Tartu Ülikooli õppe- ja teadustööle, osutada kõrgetasemelist eriarstiabi ja tegeleda meditsiinalase teadustööga. Kliinikum osutab laia valikut meditsiiniteenuseid, sealhulgas erakorralist abi, operatsioone ja diagnostikat. Kliinikum on ka juhtiv teaduskeskus, kus tehakse mitmekülgseid meditsiinilisi uuringuid ning täidetakse olulist rolli Eesti tervishoiusüsteemi arengus.

SA Tartu Ülikooli Kliinikum asutajad on riik, Tartu linn ja Tartu Ülikool.

SA-I Tartu Ülikooli Kliinikum on neli tütarettevõtet: AS Lõuna-Eesti Haigla, SA Tartu Kiirabi, AS Valga Haigla ja AS Põlva Haigla.

2024. aastal Kliinikumiga seotud ühinemisi ja jagunemisi ei toimunud.

2.3.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2024. aastal koostas Sotsiaalministeerium haiglale riigi kui ühe asutaja ootuste dokumendi, kuid see ei ole teiste asutajate Tartu Ülikooli ega Tartu linnavalitsusega läbiräägitud ega nende pinnalt ka ühte terviklikku asutajate ootuste dokumenti sõnastatud. Iga asutaja on eraldi andnud juhatusele oma sisendi ja see kajastub kliinikumi keskpikas arengukavas.

Kliinikumi põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati.

Kui statsionaarsete patsientide arv jäi võrreldavaks 2023. aastaga, siis ambulatoorsete teenuste maht kasvas – öe ja ämmaemanda vastuvõtte tehti 9 000 võrra rohkem. Samuti pöörduakse igal aastal aina rohkem erakorralise meditsiini osakonda. 2024. aastal said Kliinikumist erakorralist ja vältimatut abi ligikaudu 86 000 patsienti. Aasta jooksul osutati tervishoiuteenuseid kokku üle 750 000 korra.

2024. aastal tehti Kliinikumis 36 219 e-konsultatsiooni, millest üle 80% tellijaks olid perearstid.

2024. aastal said Kliinikumi arendusfondist rahastuse 15 teadus-arendusprojekti, mille kogusumma oli 896 959 eurot. Lisaks eraldati 36 746 eurot üheksaks koolitustegevuseks, sh töötajate praktikaks välismaa haiglates või erialaste koolituste korraldamiseks Eestis. Kliinikumi töötajate avaldasid 2024. aastal 305 teaduspublikatsiooni ning algatati 111 uut teadusuuringut.

2024. aasta sügisel alustas Kliinikumis 105 uut arst-residenti ning kokku töötab Kliinikumis 306 resident. Lisaks on Kliinikum õppe- ja praktikapaigaks pea 800 praktikandile, kes sooritavad aastas üle 1 200 erineva praktika. Enim praktikat tehakse õenduse õppekava raames, järgnevad 6. kursuse arstiüliõpilased, füsioterapeudi, ämmaemanda, bioanalüütiku ja radioloogiatehnika õppekavade üliõpilased.

	2024. a	sh Kliinikum	2023. a	sh Kliinikum
Lühiajaliste kohustuste kordaja (käibevara/lühiajaliste kohustustega)	1,57	1,52	1,52	1,49
Maksevalmiduse kordaja (raha/lühiajalised kohustised)	0,90	0,39	0,81	0,36
Netovara suhtarv (netovara/vara)	64%	63%	62%	61%
Netovõlakoormus ((võlakohustused-likviidsed varad)/tegevustulud))	-1,71%	7,42%	1,04%	10,47%
ROA ((aruandeaasta tulem/vara)*100)	3,04%	2,78%	3,77%	3,14%

Tabel 4: SA Tartu Ülikooli Kliinikumi kontserni majanduslikud näitajad.

Lisaks ülikoolihaigla rollile on Kliinikumil ka piirkondliku ja maakonnahaigla funktsioonid, mis tagab ravi kättesaadavuse Tartus ja Lõuna-Eestis. Asutajad ootavad, et selles põhimõttest lähtutaks nii Kliinikumi strateegia kujundamisel kui ka juhtimisel. Samuti tugevdati ja kasvatati 2024. aastal mahte teadus- ja arendustöös ning tihendati koostööd Tartu Ülikooliga.

2.3.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

Kliinikumi põhikirjaline eesmärk on, olles tervishoiuasutus ja baas Tartu Ülikooli õppe-teadustööle, kõrgetasemelise arstiabi osutamine, koostöös Tartu Ülikooliga arstidele ja muule meditsiinipersonalile diplomieelse ning -järgse välja- ja täiendusõppe andmine ning meditsiinalane teadustöö (RVS § 10 lg 1 p 2).

Sotsiaalministeerium on seisukohal, et kliinikumi tegevuse jätkamine põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on vajalik ka edaspidi.

2.3.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.

2.4. SA Viljandi Haigla

SA Viljandi Haiga eesmärgiks on oma vara valitsemise ja käsutamise kaudu osutatakse kvaliteetseid ja ohutuid tervishoiu-, sotsiaal- ja nendega kooskõlas olevaid muid teenuseid, sealhulgas koolitusi ja täiendõpet, samuti osaleda meditsiinalastes rakenduslikes uurimisprogrammides.

2018. aastal liideti Viljandi haiglaga Sihtasutus Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskus ning avati teenuse osutamise kohad Jõhvis ja Narvas. 2020. aastal alustati sõltuvusravi teenuste osutamist Narvas ning 2024. aastal ka Tallinnas. 2024. aastal võeti üle Tartu vangla meditsiiniteenused ja vanglate psühhiaatrilise ravi statsionaarne teenus.

Haiglaga seotud ühinemisi ja jagunemisi ei toimunud.

2.4.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2024. aastal koostas Sotsiaalministeerium haiglale omaniku ootuste dokumendi. Juriidilise aluse puudumisel on üldiste ootuste tutvustamine nõukogule Sotsiaalministeeriumi nõukogu esindaja ülesanne.

SA Viljandi Haigla põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati.

2024. aasta lõpu seisuga oli SA Viljandi Haiglas 659 litsentseeritud voodikohta. Võrreldes 2023. aastaga on lisandunud 24 litsentseeritud voodikohta, milles 18 on Tartu meditsiinikeskuses ja 6 hospiitsravi voodikohad. Voodipäevade arv oli kokku 88 080. Statsionaarselt ja päevaravis raviti 2024. aastal 6607 patsienti, mis on 184 isiku võrra vähem kui 2023. aastal.

Ambulatoorseid visiite tehti 2024. aastal kokku 92 842, mis on 2023. aastaga võrreldes 4451 visiidi võrra rohkem. Suurim kasv tuli iseseisva õe vastuvõttude arvult ja Tartu meditsiinikeskuse liitmisest 2024. aasta teises pooles. Erakorralise meditsiini osakonda tehti 17 501 pöördumist, mis on 2 185 võrra rohkem kui 2023. aastal. Sundravi teenust osutati 2024. aastal 26 760 voodipäeva, mis on 3 033 võrra rohkem kui 2023. aastal.

SA Viljandi Haigla tegutses tulemuslikult. Tulude eelarve ületati 3% ehk 1,25 miljoni euro võrra. Peamiseks mõjuriks oli tervishoiuteenuse osutamine eelarvestatust 2,46 miljoni euro võrra suuremas mahus.

Põhitegevuse tulud ületasid eelarvet 1,25 miljoni euro võrra, samas kui põhitegevuse kulud olid eelarvest 0,73 miljoni euro võrra suuremad. Seetõttu kujunes põhitegevuse tulemiks 0,5 miljonit eurot. Tulemikokkulepete täitmine (põhitegevuse tulemi eelarve) ületati 518 500 euro võrra ehk täitmine oli 470%.

Personalikulude optimeerimine üheks eesmärgiks oli ületundide vähendamine. 2024. aastal tehti kokku 66 524 ületundi, mis on 16 706 tundi vähem kui 2023. aastal.

2.4.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

SA Viljandi Haigla põhikirjaline eesmärk on kvaliteetsete tervishoiu-, sotsiaal- ja nendega kooskõlas olevate muude teenuste, sealhulgas koolituste ja täiendõppe osutamine ning osalemine meditsiinalastes rakenduslikes uurimisprogrammides (RVS § 10 lg 1 p 2).

SA Viljandi Haigla on maakondliku vastutusega haigla, mille peamiseks teeninduspiirkonnaks on Viljandi maakond. Põhitegevusena osutab haigla ööpäevaringset ambulatoorset ja statsionaarset eriarsti-, õendus- ja ämmaemandusabi. Haigla eripäraks on psühhiaatriliste tervishoiuteenuste osutamine piirkondliku haigla tasemel ning unikaalsed vaimse tervise teenused, nagu sundravi ja narkorehabilitatsioon. Samuti osutab haigla erihoolekandeteenuseid, sealhulgas ebastabiilse remissiooniga erihoolekannet ja kohtumäärusega erihoolekannet. 2018. aastal liideti Viljandi haiglaga Sihtasutus Sillamäe Narkorehabilitatsioonikeskus ning avati teenuse osutamise kohad Jõhvis ja Narvas. 2020. aastal avati sõltuvusravi teenused Narvas ning 2024. aastal Tallinnas. 2024 aastal võeti üle Tartu vangla meditsiiniteenused ja vanglate psühhiaatrilise ravi statsionaarne teenus.

SA Viljandi Haigla tegevuse jätkamine põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on vajalik ka järgnevatel aastatel.

2.4.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.

2.5. SA Jõgeva Haigla

SA Jõgeva Haigla on tervishoiuasutus, kus osutatakse ambulatoorseid ja statsionaarseid tervishoiuteenuseid valdavalt Jõgeva maakonna elanikele. Haigla eesmärk on kvaliteetse eriarstiabi, õendushooldusravi, üldhoolduse ja rehabilitatsiooniteenuse jätkuv osutamine. Haiglaga seotud ühinemisi ja jagunemisi ei toimunud.

2.5.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2024. aastal koostas Sotsiaalministeerium haiglale omaniku ootuste dokumendi. Juriidilise aluse puudumisel on üldiste ootuste tutvustamine nõukogule Sotsiaalministeerimi nõukogu esindaja ülesanne.

SA Jõgeva Haigla põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati. Eelarve hoiti tasakaalus.

Peamised tegevused 2024. aastal eesmärkide saavutamiseks:

- raviteenuste kvaliteedi jätkuv tõstmine lähtudes Tervisekassa auditite tulemustest;
- tervishoiuteenuste arendamine vastavalt Tervisekassa lepingu võimalustele. Haiglas töötas jätkuvalt COVID19 osakond, mis tagas teeninduspiirkonna haigete statsionaarse ravi;
- diagnostikaks ja ravitegevuseks vajaliku aparatuuri uuendamine vastavalt vajadusele, sh kapitalirendi alusel uue videogastroskoopi ja gastroskoobi pesemise masina soetamine ning uue EKG masina soetamine EKG-de arhiveerimiseks tervishoiupildipangas;
- Terviseameti rahastusel toimepidevuseks vajaliku aparatuuri soetamine;
- 30 hooldusvoodi väljavahetamine;
- uue sõiduki soetamine haigete transpordiks;

- elektrisüsteemi kaasajastamise jätkamine;
- C-korpuse katuse renoveerimine;
- koostöö uue Jõgeva Tervisekeskusega, sh perearstidele vajalike analüüside ja uuringute sujuv korraldamine, ämmaemanda iseseisva vastuvõtu ja logopeedi vastuvõtu tagamine.

2.5.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

SA Jõgeva Haigla põhikirjaline eesmärk on osutada kvaliteetset tervishoiu-, sotsiaal- ja rehabilitatsiooniteenust seadustes ja lepingutes ette nähtud tingimustel ja ulatuses (RVS § 10 lg 1 p 2).

SA Jõgeva Haigla tegevuse jätkamine ka järgnevatel aastatel on vajalik, et tagada kvaliteetsete tervishoiuteenuste kättesaadavus Jõgevamaa ja lähipiirkonna elanikele.

2.5.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.

2.6. SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus (edaspidi HNRK) on Eesti suurim statsionaarse taastusraviteenuse osutaja. Arvestades tegevuse eesmärki, pakub HNRK laia valikut erinevaid taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid, olles partneriks nii Tervisekassale, Sotsiaalkindlustusametile kui ka Eesti Töötukassale. Haigla osutab teenuseid kõigile Eesti elanikele.

HNRK-ga seotud ühinemisi ja jagunemisi ei toimunud.

2.6.1. Hinnang seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta

2024. aastal koostas Sotsiaalministeerium haiglale omaniku ootuste dokumendi. Juriidilise aluse puudumisel on üldiste ootuste tutvustamine nõukogule Sotsiaalministeerimi nõukogu esindaja ülesanne.

HNRK põhikirjalised ning eelmiseks majandusaastaks seatud eesmärgid saavutati. Põhitegevus toimus vastavalt põhikirjale. Tervisekassa leping täideti 100% ulatuses ning lisaks osutati tööalase rehabilitatsiooni teenuseid.

2.6.2. Seisukoht osaluse säilitamise vajaduse kohta

HNRK põhikirjaline eesmärk kõrgetasemeliste tervishoiuteenuste ning sellega seotud muude, sh sotsiaalteenuste osutamine ning osalemine tervishoiualastes uuringutes (RVS § 10 lg 1 p 2).

Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik, et Eesti inimestel oleks kättesaadav kvaliteetne taastusravi ja rehabilitatsiooniteenus, võimaldades neil terviseprobleemide järel naasta tavapärasesse töö- ja eraellu. Samuti on sihtasutuse tegevuse jätkamine oluline taastusravi- ja rehabilitatsioonivaldkonna arendamiseks Eestis, sh teadus- ja arendustegevuse edendamiseks ning tippspetsialistide ja arstide koolitus ja arenguvajaduste katmiseks.

HNRK tegevuse jätkamine põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on vajalik ka järgnevatel aastatel.

2.6.3. Läbiviidud erikontrollid

Erikontrolle sihtasutuste seaduse mõttes läbi ei viidud.